

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація: улиця Чарнецького ч. 8.

Редакція: ул. Францисканська ч. 10, дверь 10.

Письма принимаютъ ся лишь фрякованъи.

Рекламаціи неопечатанъи вольны вѣдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовской“.

Передплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львовской“ и въ ц. к. Станцияхъ на провинціи:
на цѣльнй рѣкъ 2 ар. 40 к.
на пѣвъ року 1 ар. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно — 20 к.
Поодинокое число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣльнй рѣкъ 5 ар. 40 к.
на пѣвъ року 2 ар. 70 к.
на чверть року 1 ар. 35 к.
мѣсячно — 45 к.
Поодинокое число 3 к.

Дещо зъ процесу панамского.

Процессъ панамскій самъ по собѣ, правду сказавши, мало насъ що обходить; але що тутъ зъ одной стороны розходить ся о дѣло свѣтового значѣня — о перекопане шѣсть миль широкои шийки панамской, котра сподучае побѣдну Америку зъ полудневою — а зъ другой стороны о такъ величезнй обманьства, якихъ такожь свѣтъ доси ще не видавъ, то й годить ся дещо зъ того процесу подати, хочъ бы лишь деякй цѣкавы дати що до самого підприємства и найголовнѣйшихъ людей, що въ нѣмъ брали участь.

Найцѣкавѣйшій були доси збзнаня инженера Айфеля, того самого, що выбудувавъ на всесвѣтнѣй выставѣ парпекѣй славному вежу, найвысшій будынокъ, якійколи небудь бувъ доси на свѣтѣ. Той Айфель поднявъ ся доставляти для товариства панамского вселякй матеріалъ, потрібнй до перекопаня канала панамского. Зъ одной стороны бравъ вѣтъ вѣдъ товариства величезнй сумы, а зъ другой казавъ собѣ зновъ добре платити своимъ подручникамъ, котры за него доставляли. Вѣтъ самъ признавъ ся, що взявъ повтрѣтя мільона франкѣвъ зовсѣмъ за дармо, пѣбы то за вѣдшкодоване, що ему вѣдбрано дальшу доставку. Знатокъ Фльорі доказувавъ на розправѣ, що Айфель взявъ вѣдъ товариства 33 мільонѣвъ франкѣвъ а доставивъ матеріалу всего лишь за два мільоны — 31 мільонѣвъ лишило ся въ его кишкѣти.

Дальше показало ся, що товариство збрало вѣдъ людей у Франціи 1313 мільонѣвъ (отже мало що не повтора мільярда, хочъ первѣтню говорено, що треба лишь 512 мільонѣвъ)

а остаточно и ся сума показала ся за малою. Концессию на перекопане канала доставъ бувъ вѣдъ колумбійского правительства въ 1878 р. не Лесепсъ (той, що выкопавъ каналъ суескій), але инженеръ Вісс. Товариство панамске поробило такй выдатки:

Оно купило вѣдъ Вісого концессию за 10 мільонѣвъ а правительству колумбійскому позычило 10 и пѣвъ мільонѣвъ. До того пришло опѣсля закуплене панамской зельзницѣ за 93 міль. И при томъ потерпѣло товариство значну страту, бо муѣло купувати зельзницю вѣдъ громады башерѣвъ, мѣль котрыми бувъ такожь и баронъ Ренанъ, котры тымчасомъ подсунули ся яко властители зельзницѣ. Ты банкеры заробили на томъ интересѣ 23 мільонѣвъ, котры товариство стратило. Выдатки на вселякй позычки выносили 127 мільонѣвъ, а зъ той сумы дѣталось вселякымъ газетамъ лишь 22 мільоны. На оплачене процентѣвъ и умореня позычокъ вызначено 250 мільонѣвъ. Администрація въ Парижи купувала 15 и пѣвъ мільона а въ самѣй Панамѣ 85 мільонѣвъ, хочъ тамъ була менша. На работы выдано 559 мільонѣвъ; матеріалъ и прилады обчислено на 102 мільоны, запасы на 6, а недвижыме майно на 34 мільонѣвъ. Товариство панамске заплатило якомусъ товариству американьскому безъ великого права и противъ волѣ знатокѣвъ 9 мільонѣвъ. Велику роль въ цѣлой справѣ грало „Товариство для депозитѣвъ и бѣзасучого рахунку“, до котрого належали Лесепсъ, Поасонъ и другй члены рады управляющей панамского товариства, а товариство се маневрувало такъ, чтобы грошѣ панамского товариства вляывали до кишкѣти членѣвъ рады управляющей згаданого товариства для депозитѣвъ. Товариство панамске платило підприємцямъ вѣдшкодованя лишь

длитого, чтобы они вѣдступили вѣдъ угоды, а вѣднци вѣддало для 22 грудня 1885 р. всю работу „Товариству для публичныхъ работъ“, але се товариство знаходило ся зовсѣмъ въ рукахъ „Товариства для депозитѣвъ“ и тымъ способомъ зѣшли ся кѣнцѣ. Товариство для публичныхъ работъ доставало вѣдтакъ вѣдъ панамского товариства все, чего хотѣло. Доси плачено за выконуване землѣ вѣдъ кубичного метра 5 до 7 франкѣвъ; новому товариству плачено вже по 9 до 14 франкѣвъ, значить ся о 90 мільонѣвъ больше. За причину подавано то, що пѣбы то работа має ся прискорити, на дѣлѣ же выконало товариство работу лишь за 25 мільонѣвъ. Отже треба було розвизати зъ тымъ товариствомъ умову и забрати ему его ручительну суму. Одиакѣжь такъ не стало ем; противно, ему товариству пороблено новй уступки, зменшено его выдатки, вѣддано 1,900.000 франкѣвъ, котры оно зложило на поруку, заплачено за него 4 мільоны долгѣвъ, а крѣмъ того выплачено ему ще 1,220.000 фр., котры оно заплатило тогда, коли переймало работу, другимъ підприємцямъ яко вѣдшкодоване. Наконецъ вѣддано ему ще й запасы позыкы за 12 мільонѣвъ и подвысичено цѣну за выкопане кубичного метра землѣ зъ 9-70 фр. на 10-30 фр. Товариство для публичныхъ работъ зыскало тымъ способомъ 20 мільонѣвъ, котры — разумѣе ся — вляывали до кишкѣти членѣвъ рады управляющей, въ котрой „случайно“ знаходили ся члены рады управляющей товариства панамского. Але найподатливѣйша була въ выдаткахъ позыція „загалный выдатки“, тутъ знаходит ся мѣль иншими рубрика подъ титуломъ: „Окремй загалный выдатки 2 мільоны“. Отей „загалный выдатки“ етаиель головною причиною процесу.

Даньскій крамарь.

Рѣздвяна подѣя зъ Гренландіѣ — С. Рѣнка.

(Дальше.)

Гренландцѣ бѣдували вже вѣдъ довшого часу. Въ осени ловля не вела ся, а себйна ловля муенть стати й на зиму, бо може бути, що въ зимѣ ще горше не поведе ся, а тутъ ще й студѣны борзо вхопила. Запасы сала, якй ще были, вже вѣдъ давна фли ся, або уживали ся на свѣтло, тожь и не диво, що Лазарь и Петро не сподѣвали ся веселого Рѣдвѣ. Погода была не зла, бурѣ не было, але за то бувъ трѣскучй морозъ, / що ажъ годѣ було выдержати, а коли Лазарь смеркомъ вернувъ домѣвъ, то пригѣвъ всего лишь кѣлька улыкѣвъ, хочъ на мильо далеко гонивъ ся човномъ по вѣдѣ за добычею. Лице было ему запало ся, а перемоклы чоботы были вкрыты веретвою соли морской. Вѣтъ давъ рыбу своѣй выхованцѣ и казавъ йи йти зъ нею въ село и тамъ де продати або ще лѣшше, промѣняти за яку страву, отъ хочъ бы за хлѣбъ, або за суху рыбу, або хочъ бы за що небудь. А Боля рада зъ того, що бодай тымъ способомъ роздобуде собѣ кусничкъ хлѣба, была на все готова, бо и такъ ажъ дрозкала вѣдъ студени хочъ бы й въ хатѣ въ своѣй вытертой одежинѣ.

Узрла лишь замѣтъ своихъ власныхъ такъ званныхъ каміковѣвъ (довгй ажъ по колѣна сягаючй чоботы зъ кожухомъ въ серединѣ), чоботы свои прибранои матеріи, бо шереть въ

нихъ не была ще такъ дуже вытерта, и они сягали йи ажъ повыше колѣцѣвъ. Выбрала ся вѣдтакъ заразь въ дорогу и прийшла до села; а що все люди пѣшли были на вечерню и якъ еѣ припавъ крамарь, то вже знаемо.

Вертаючи назадъ, чула она, якъ въ хатѣ катехита свѣвають неальмы. Наразь прийшла йи гадка поступити туды и трохи загрѣти ся та вѣдмавлѣти зъ другимъ дѣтьми евангеліе, що припадае на Рождество Христове. Але въ еѣ головцѣ заблыела пова гадка, що додала йи охоты; анужь, вуйкови Петрови пощастило ся лѣшше якъ еѣ татови! Вѣтъ може тымчасомъ вернувъ домѣвъ зъ моремикѣвъ неомъ, то й заразь буде що фети та пнѣти, въ хатѣ може вже засвѣтили и затопили!

Черезъ цѣльнй день не мала й кусника хлѣба въ ротѣ, ба вже вѣдъ довшого часу давали йи дуже маленько фети. Поставила на хвильку рыбу передъ себе, бо таки треба було добре надумати ся, чи йти до хаты катехита загрѣти ся, чи нѣ; але вѣдтакъ розухала свои червонй пушки, вхопила рыбу и полѣзла черезъ скалы домѣвъ, бо бѣчи не мала вже силы. Снѣгъ не падавъ, але зъ верхковѣвъ скалы дуло йи такъ свѣгомъ въ лице, що острй шпыльочкы свѣгу кололи ем та цѣпали такъ, що ажъ ледви могла выдержати.

Небо стало ясне, мільоны зброкѣвъ свѣтили ся на нѣмъ и оно выглядало якъ коверъ вышиваный золотомъ. „И показало ся свѣтло“, каже ся въ одной рѣздвянѣй пѣсени, котру знають и Гренландцѣ, але душа Боля того не вѣдчувала. Она такъ была утомилъа ся, такъ

йи въ головѣ крутило ся, що еѣ ажъ щось перло конче прѣсѣти хочъ на хвильку; але свѣдати не могла, бо она знала ажъ надто добре, якъ то небезпечно еѣдати на такъ великомъ морозѣ — згубила рыбу и не спостерегла ся навѣтъ... „Але на маленьку хвильку чей таки можна прѣсѣти“, подумала собѣ, а на еѣ майже закостенѣломъ лицѣ показъ ся слабонькй усмѣхъ. Та й еѣла собѣ — „коли теперъ замерану“, каже сама до себе зъ тымъ самымъ слабымъ усмѣхомъ, а повѣвши рѣвночасно очима по бѣломъ свѣгу на земли, почала майже несвѣдомо говорить: „Подлѣдле таймане Кезаре Августусе (за цѣсаря Августа)...“ Дальше вже не докѣнчила.

Петро прийшовъ бувъ дѣйственно зъ добычею домѣвъ. Цѣа морского вже были розпаювали и роздѣляли; паробили зъ него вселякой всячины, и топливо и свѣтло и дарунки сырѣй и варепѣй (куснѣ мяса вѣиваютъ на патычки и розсылають еѣвѣдамъ та приятельямъ). Чекали ще лишь на Болю, абы таки добре повеселити ся. А таки вже были легкодушнй, що й бай-дуже имъ было, чи она продасть кому улыкы, чи нѣ.

Але даньскій крамарь не лѣзь а гнавъ то въ гору то въ долину, тою самою дорогою, котрою пошла была Боля до хатокъ, де его добре знали, бо вѣтъ туды часто заходивъ доглядати кораблѣвъ товариства торговельного, котры могли тутъ стоять черезъ зиму безпечнѣйше якъ подъ селомъ.

При такой погодѣ зайде, бувало, до котрой зъ тыхъ хатокъ кушнѣ тамъ або яку птицю

Изъ збнанъ Кароли Лесепса (сына) найважнѣйше то, що вонъ сказавъ о будвннмъ мннстрѣ роббтъ публнчнхъ Беготѣ. Той зажадавъ просто оденъ мнлонъ франкбвъ, коли розходило ся о ухвалене закона о лосахъ панамскнхъ; дбставъ однакжъ лишь 375.000 франкбвъ, бо законъ перенавъ. „Я давъ ему ту суму — казавъ Лесепсъ — змушеный конечностю, такъ, якъ вбддае ся злодѣви въ лѣсъ свой годнннкъ“.

Найповнншн ревелацин Figar-a поленяють по частн причнны уладку мннстра Фрейснета. Авторъ статѣ въ згаданой часошн, що подпсавъ ся „Vidi“ доказуе насампередъ, що Артонъ бувъ вѣрннкомъ помершого вже мннстра рблншнства Бардого и бар. Ренаша; вонъ крутивъ ся наиббльше въ кулѣорахъ парламенту и тамъ подкуплювавъ меншнми сумамн послббвъ. Послови Санъ-Лароа давъ вонъ 200.000 франкбвъ а той зложнвъ ихъ въ Лнпскбмъ товариствѣ креднтовбмъ, а вбдтакъ сплатнвъ ннми свои довгн. Герць бувъ смѣлншнй и ббльше захланный а Артонъ досить ще честный, вонъ дбставъ бувъ 3 мнлнны на подкупства, але зъ того звернувъ ще товариству 700.000 фр. Вонъ выраблявъ своимъ прнятелямъ доставки для зельзннцъ, а за то робнвъ прнслугн мннстрамъ, вышлачуючн грошѣ тымъ газетамъ, котрн вказавъ нмъ Фльоке. Коли выбухли скандали панамскн, утѣкъ Артонъ до Англн, але писавъ зъ вбдтамъ, що має надѣю, що Фрейснне его выратуе, бо завдячуе ему богато. — Ого маленька вязанка вѣстей про справу, котра нннъ морочнть цѣлу Францню, ослабляе еѣ оргннзмъ державный и готова ще замучнть республнку.

Переглядъ полнтычный.

Межн репрезнтантамн австрнйского и роснйского правнтельства розпочали ся въ Кнвѣ переговоры въ справѣ утворенн безпосереднон комуннкатнн межн буковннською зельзннцею на стацн Новоселнця а роснйскнмъ шляхомъ „Кмерннка-Могнлбвъ“. До австрнйской делегацн належать: шефъ секцнн въ мннстерствѣ торговлѣ бар. Внттекъ, делегатъ мннстерства вбнны ген. Гуттенбергъ, радннкъ мннстерства фнансовъ бар. Форкманъ, радннкъ буковннсько-го правнтельства Фекоте, делегатъ зельзннцъ державнхъ дръ Лнхаржнкъ и презесъ буковнпськнхъ зельзннцъ Цнфферъ. Переговорн потнпнуть ся мабутъ до 20 с. м.

Постбнна комнса для закона карного закннчила вчера остаточн роздѣлъ дотысаючнй „оскорбн чести“.

або рыбу, чи може яку кому або й кусень свѣжого мяса изъ морского пса, бо вонъ, бачнше, дуже любнвъ то мясо. Отже теперъ тншнвъ ся вже напередъ зъ того, яку то несподѣванку зробнть вбнъ тымъ бѣднмъ людемъ, особливо же малой дѣвчннѣ, що прнходила до него зъ улькамн, котру въ души вже давно переноснвъ бувъ за то, що такъ зъ нею оббншовъ ся. Роздумуючн такъ, спотнкнувъ ся на якнсь рыбы — але що то на свѣту онъ тамъ по другбмъ боцѣ дороги? Тажъ то якнсь слѣдъ, якъ колыбъ тамъ хтосъ недавно сидѣвъ. Гоннть дальше! Господн милосердный — перечувае вже щосъ страшного — онъ тамъ подъ скалою сиднть щосъ, пѣббы якнсь чоловікъ! „Хто тамъ?“ — спытавъ такнмъ голосомъ, якъ бы не знавъ, чи має крнчати, чи тихо говорнть. Нѣхто не вбдзывае ся. Кровъ въ нѣмъ застнгла. Въ одной хвнлн бувъ вже на тбмъ мѣсцѣ.

— Не може бутн ббльше якъ кблька мннутъ, коли бѣднятко сѣло собѣ тутъ спочнть — подумавъ собѣ, коли знаншовъ Болю. Подумавъ хвнльку, що робнть, чи занести еѣ до хаты еѣ роднчѣвъ, чи до себе до дому. Рѣшнвъ ся на се послѣдне, взявъ мале, выпндѣле дѣвча на руки и понѣсъ чнмъ скорше домбвъ. Коли такъ сходнвъ зъ горы и выглядавъ якъ якнсь песамовнтый, вступалн ея ему люде зъ дороги, бо такн на правду думалн, що вбнъ зъ розуму збншовъ. Ажъ коли катехнтъ набравъ вбдвагн и на его крнкъ прнбѣгъ до него, не боялн ся вже й другн и збѣгали ея зъ пѣсаровствн.

Крамаръ не важннвъ ся занести замерзлу

На засѣданн комнснн войсковон заявнвъ оногды пѣмецкнй канцлеръ Канрнвн, що у Францн теперъ страшно кнпнть и варнть ся; въ сѣй хвнлн нема ще якогосъ знаменитого мужа державного, але дуже легко може прнйтн до днктатуры. Можна сподѣвати ся, що тридержавный союзъ по скбнченню ся речннця, буде вбдновленый, але то ще не естъ рѣчь зовсѣмъ певна. Союзъ зъ Италнєю має ту цѣль, щобы забезпечнть полудневу граннцю Австрн. О здбнностн австро-угорской и италнйськон армнн, не можна сумнѣвати ся.

Мннстеръ Рнбо прннмавъ оногды англнйского посла Днфферена, а той сказавъ ему, що мнса посла Рнджвея не має того значѣнн, яке прннсуе тн праса. Англнйске правнтельство не має въ Марокко нншнхъ цѣлей, якъ лишь загальный интересъ, а Рнджвей дбставъ прнказъ порозумѣвати ся зъ францускнмъ посломъ у всѣхъ справахъ европейскнхъ.

Въ Парнжн розбншла ся чутка, що и роснйскнй амбасадоръ Моренраймъ має бутн скомпромнтованый въ справѣ панамской и для того має бутн незадовго вбдкнканый.

Новннкн.

Львовъ дня 14 сѣчня.

— Именованн и перенесенн. Днрекцн почтъ и телеграфбвъ надала посады почтманстрбвъ: въ Перегннйську емернт. капнгановн Генрнковн Мавреровн и въ Угновѣ вдовѣ по почтманстрѣ Павланн Мнйзнерѣ. Посады екс педсатбвъ почтовхъ надала въ Хмѣловѣ на двбрцн на чальннквн стацнн Гнатовн Солецкому; въ Русульѣ Каролннѣ Фабнйявской; въ Гавловѣ новбмъ екс педиторѣ Густѣ Маркусѣ; въ Чернбй коло Устрикъ екс педиторовн Гнатовн Грохольскому; въ Олешовѣ начальннквн стацнн Антоновн Кухарскому; въ Черннховѣ екс педиторѣ Фр. Шнайдеръ; въ Клечн горѣшнбн Фр. Подчорскому и въ Бабнцахъ Едв. Керннковн; а посады конюшнвъ: въ Калупн Ст. Ннкоровчезн и въ Залѣщнкахъ Садонн Шнлеръ. Вкбнцн перенесла днрекцн почтманстрбвъ: Фалнкса Манастварского въ Борнславъ до Коленднвъ и Роберта Кульмена въ Луцка до Радекова, а такожъ екс педиторбвъ почтовхъ: Марка Ляцка въ Соколбкн до Баворова, Внкторню Товарннцку въ Соснзова до Ячннва, Велод. Рогальского въ Баворова на посаду почтманстра въ Пробжнн; Фр. Бучковского въ Бабнць до Соколбкн коло Ожндова, Ив. Овшка въ Лучнць на посаду почтманстра въ Борнславѣ, Ванду Лѣщнпську въ Тнмбарку до

Олпннъ и Внльгельма Гренцбавера въ Луцкова на посаду почтманстра въ Мнлѣвѣ. — П. Мннстеръ торговлѣ нменовавъ практикантбвъ почтовхъ Гната Болобоньского и Брон. Спернола, екс педиторбвъ Абрагана Хармана и Стан. Браньку почтовымъ асснстентамн, а днрекцн почтъ прнзначнла: Гната Болобоньского до Львова, Спернола до Сокаля, Хармана до Шаковы а Браньку до Жнвця. Днрекцн почтъ перенесла офнцнла почтового Ивана Краткого въ Стрнля до Львова, почтовхъ асснстентбвъ: Генрнка Гольдштайна въ Шаковы до Львова; Стан. Шлянбера въ Пбднолчнскъ до Чорткова; а офнцнла Едмунда Раифа въ Горлянць до Дембнць, вбддавшн ему управу тамошного уряду почтового.

— Именованн въ гр. кат. капнтулахъ. При гр. кат. капнтулѣ катедральной въ Станнславовѣ именованый кустосъ капнтулы о. Ив. Лнтвннчъ деканомъ капнтулы а о. Семень Ткачуннкъ кустосомъ капнтулы. Внцеректоръ духовнон семннарнй у Львовѣ о. Северннъ Тороньскнй и профессоръ теологнн пасторальной въ епархнйальной семннарнн въ Перемышлн дръ Ив. Гробельскнй именованн крылошанама, а ректоръ духовнон семннарнн духовнон у Львовѣ, о. Александръ Бачннскнй, именованый крылошаннномъ мнтрополнтальной капнтулы у Львовѣ.

— Выстава краєва. Зарядъ краєвой выставки распсавъ конкурсъ на архнтектоннчнй скнцы вбсьмохъ будынокбвъ выставовхъ пбдъ такнми условнями: Условнн загальннй. Скнцы мають бутн рнсованн въ размѣрѣ 1 : 200 и заосмотренн девнзою; нмя автора въ вачннбнй копертѣ, зазначене тою самою девнзою. Речннець послѣднмъ вложнн скнцбвъ: на павнльонѣ шкблнннй, салю концертovou и павнльонѣ дневннкарскнй до дня 22 сѣчня, на павнльонѣ рблннчнй и лѣсно-ловецкнй до дня 24 сѣчня, на павнльонѣ промысловый до дня 26 сѣчня, на павнльонѣ краснхъ штукъ до дня 28 сѣчня, а на павнльонѣ архнтектоннчнй до дня 30 сѣчня. Скнцы належнть надсылатн до бюра выдѣлу будбвляного (магнстратъ, комнната торгов.-промыслова II. поверхъ), котрнй має такожъ блншнй пояснення щодо положенн будынокбвъ. За скнцы, прнзаннн найлѣпшнми, навначують ся слѣдуючн нагородн: За скнцы на павнльонѣ краснхъ штукъ: за першнй 200 вр. за другнй 75 вр., за скнцы на павнльонѣ промысловый: за першнй 150 вр., за другнй 75 вр., за скнцы для архнтектуры 150 вр., за скнцы концертovou 150 вр., за скнцы шкблнннй 100 вр., а за ншнн скнцы по 50 вр. — Про услбва спецнйальнн можна дваватнсь въ оголошеного конкурсу и въ борѣ выдѣлу будбвляного. — Крбмъ того оповѣщено вбдзову до всѣхъ архнтектовъ въ краю, щобы зволнли поспѣшнть въ помочн днрекцн выставки краєвой, будь вѣдомостамн, радою, выслбмомъ естетнчнмъ, фантазнєю, будь прнцело ума и рукъ.

— Холеpa. Въ Новосѣлѣвъ, повѣта борщѣвского, прнбуло трое дѣтей хорыхъ на холеру и двѣ особы до рослн. Впрочбмъ анѣ въ повѣтѣ борщѣвскбмъ, анѣ гусятвскбмъ не було дня 12 с. м. жадныхъ новнхъ выпадкбвъ холеры. — Правнтельство роснйское внесло всѣ

до теплон комнаты, лишь занѣсъ еѣ до кухнн, де еѣ по довнбмъ часѣмъ вбдтерлн свѣгомъ и морскою водою и она прнншла поволн до себе. Положнвъ еѣ такн у свою власну теплу постѣль, а самъ сѣвъ собѣ за печю коло Скоропн и радувавъ ся своимъ добрымъ дѣломъ. Вбдъ теперъ мало статн дѣвчннѣ лѣпше на свѣтѣ, взявъ еѣ за свою. А й Болн самбн здавало ся, що она на ново пароднла ся на свѣтѣ. Лежачн въ теплон постели, нѣббы дрѣмала, нѣббы не спала и слухала, якъ Греннляндцѣ колыдують, то десь близько, то зновъ десь далекко. Колядннкн ишли й попри то мѣсце, де дѣвча мало що не загнбло и назвалн та прбзвалн его „кюлерфнкъ“, по нашому „мѣсце смерти вбдъ морозу“.

На другнй день сказавъ крамаръ своѣй Дорцѣ, що вбнъ постановнвъ собѣ взнть дѣвчнну за свою. Отже нехай на его рахунокъ купнть дннннѣ одежу и постарае ся для неѣ о все то, на чбмъ вбнъ не розумѣе си. А що вбнъ и обѣцявъ Дорцѣ пбдвыснпть дрббску и платню за то, то она була заразъ до всего готова. Защлнкали Болевого прнбраного батька, а той згоднвъ ся на плянъ крамаря та ще й обѣцявъ ся такожъ дечнмъ прнчнннть ся для дннннн, отъ хочъ бы дати колн яку кожу на чоботы, або якнй кожушокъ.

Розумѣе ся, що мала Боля дуже тѣшнла ся зъ того, що тнй наразъ такъ пощастнло ся; теперъ вже мала що ѣстн, кблька разбвъ згодннла та й не бояла ся студенн, бо було де въ тепломъ выпатн ся. Тажъ то було знаменнто; але що найкрасше, то була нова одѣжь. Отъ и забажала она вбдплатнть ся за то своему

новому опѣкуновн та й заразъ першого дня взяла надертн ему паперцѣвъ до запалюванн люльки — зъ тнхъ его лнстбвъ, про котрн мы згадували!

Тнхъ паперцѣвъ мбгъ вбнъ такн дѣнстно добре ужнть, чи закурнть ннми люльку, чи засвѣтнть каганецъ або пбдпалнть въ печн. Але опѣкунъ вндко не спбзнавъ ся на тбмъ, бо ажъ пбдскочнвъ въ гору, коли побачнвъ, що зъ его лнстбвъ зробнло ся. Ще довгнй часъ не могла она зрозумѣтн, якъ можна було наробнть такого крнку задля якогосъ кусня паперу замазаного чорннломъ. Раднла надъ тымъ вбдтакъ зъ Доркою, а та наморнцнла свое нѣббы тнговане чоло та задумала ся глубоко, а вбдтакъ сказала тнй на розумъ, що она ще нѣчого не знае; най по лншь побуде такъ кблька лѣтъ въ отеѣмъ домѣ, якъ она, то тогды може й стане тн ясно, що зъ „тнмн Данцямн“ не можна собѣ дати рады. „Отъ вндншь, каже, вбнъ має цѣлнй крамъ (у Греннляндцѣвъ крамъ то такн справденншнй рай), може собѣ взнть чого схоче, але не думай, що вбнъ не каву ббльше якъ разъ на день! Мы всѣ мемо еѣ ббльше якъ десять разбвъ на день а вбнъ — ледвн що ему захоче ся выпнть чарочку по обѣдѣ.“

Боля слухала уважно того, що тнй стара бувало розповѣдае, и не треба було довгого часу, щобы она запбзнала ся докладно зб всѣма навнчкама своего опѣкуна. Ба, умѣла такъ ему надсакувати, що вбнъ незадовго не мбгъ оббнть ся безъ неѣ, черезъ що опбделя и стара Дорка пбшла въ куць.

(Дальше буде.)

ередиства охоронній, введених въ причини вибуху холеры въ Галичині на границі губерній люблинської, радомської, келецької и петрківської.

— **Пригоди.** Віцепрезидент товариства кредиторів земського п. Леонтій Выбрановскій, посовгнувши ся енергійно въ своїмъ помешканні на гладкомъ помості въ уявлять такъ нещасливо, що зломивъ собі ногу въ клубі.

— **Згуба.** П. Леопольдъ Шіманекъ офіціалъ радунковскій 30 днівъ п'яхоты, мешкаючи при ул. Заморошняча ч. 12 идучи онотды вечеромъ о 8 год. зъ команди войскової до свого помешкання, загубивъ пікоряну мотанку, въ котрій було 5 новихъ банкнотъ по 10 вр. Ретельному аналізваню обіцье и Шіманекъ відповідає нагороду.

— **Зъ Косова пишуть,** що морозы на Покутю сягають понадъ — 25 степенівъ Реоміра. Вовки водъ зимна волочать ся ажъ пооді загородами, роздирають псовъ, забирають воівъ и свиней. Люде бідують дуже, бо не мають чимъ одягати хать.

— **Політичний процесъ.** Черновецька Gazeta polska доносить: „Черновецькій судъ краєвий зарядивъ слідство карне противъ редактора „Науки“ у Відня, Коварищука и противъ редактора „Руской Правды“, Григорія Купчанка, за котрымъ поліція черновецька ровіслала гончі листы. Слідство се зацікавило дуже людей. Уважаний Коварищуку пробувавъ у в'єднській в'язниці, а въ Чернівцяхъ сидить у в'язниці двоєхъ селянъ букочинських: Ілля Мельнюкъ и в'єднський, котрого имени не знаємо. Сконфіскований при ровізіи у Коварищука и Купчанка важні папери и документи прийшли вже въ Відня до черновецького суду, а есть того багато, бо якъ кілька пакъ. Радникъ суду краєвого п. Ясеницькій веде майже водъ трехъ м'єсяцівъ слідство въ той справі; теперъ вернувъ в'єдн до Черновець. Далше слідство веде ся и хочъ суди слідчий лише тобою справою займає ся, то таки не поквнчить своєї роботы скорше, якъ за кілька м'єсяцівъ. Въ той справі в'єдн черновецькій прокураторъ державный п. Куненъ до Львова.

— **Про товариство „Громаду“** въ Відни пишуть. Въ неділю 8 с'єчня ввійшли ся члени тов. „Громада“ въ концертной сали Zum schwarzen Thor III, щобы гутъ на далекой чужині відсв'єжити въ своїй пам'яті красній вичаї р'єдвяній та засв'єжати коляду. За ступинькы головы, п. В'єднъ пов'єтавъ прибувшихъ теплыми та щирими словами, розказавъ коротко про нашій вичаї р'єдвяній, икй неоднй въ присутныхъ, давнодавно може ще дитиною бачивъ, и авначивъ, що се першій разъ ввійшли ся Русины в'єднський такъ численно зъ родивами. Відтакъ слідувала водпренумерата чаювансея, якій товариство оплачує, а вк'єнци выльосоване маленькои льотеріи фавтовой, урядженой заходомъ виділу въ користь товариства. Выд'єлований, Ад. Курило, авначивъ ц'єль и користи такои льотеріи и захочувавъ до урядження об'єшпой, подобной льотеріи. Тутъ годъ не вгадати, що найбільше причинили ся до урядження сеи користной розрывки п. Вол. Кадайскій въ жєноу. Сходныи авк'єчались товарискими забавами, перепл'єтаными св'єрами и музикою. Часть музична выпала дуже удачно, за що виділъ складасъ сердечну подяку д'єр'єгентови и многонад'євному п'єністови п. Туревичеви и участивкамъ.

— **Крамниця.** Въ селі Путятинцахъ, побъ милъ водъ Рогатина, основано, головою заходомъ знаного патриота о. Писефа Яворского, с'єльску крамницю и получено в'єдн въ читальнею. Въ часъ шести тыждівъ, с. е. водъ часу основаня крамниці ровпродано въ в'єдн товару за больше якъ 300 вр., а треба знати, що д'єло ровпочато капіталомъ дуже невеличкимъ, бо лишь 50 вр. Все товары бере путятинецька крамниця в'єдн складовъ „Народной Торговлѣ“ въ Рогатинѣ — а секуресъ въ товариствѣ „Даб'єстеръ“. Другу крамницю заложено заходомъ о. Стефана Городецкого въ селі Бабуховѣ. Крамниця, такожъ получена въ читальнею, розвиваєсь и поступає впередъ — но все-жъ таки вже не такъ скорою ходою якъ крамниця въ Путятинцахъ, бо въ селі є и иншій торговцѣ, томъ и конкуренція велика.

— **Чотиринадцять л'єтъ** перебрала за мужчину. Кілька днівъ тому навадъ арештовано у Відни якогось чоловіка, що о 4 год. въ рана выносивъ зъ камениць якусь підвар'євну бочку. Чоловікъ той навадъ себе Йоанномъ Гвендигеромъ и казавъ, що с'єть роб'єтникомъ, а бочку укравъ у якогось шинкаря. Коли арештанта водставлено до арешту и тамъ его л'єкаръ ставъ оглядати, показало ся, що то — ж'єнка, перебрала за мужчину и то не перебрала першій разъ; она вже водъ 14 л'єтъ перебрала ся за мужчину, водъ коли братъ с'є померъ, она перебрала ся за его одіжъ, в'єнула его документи и такъ черезъ чотиринадцять л'єтъ яко мужчина шукала собі вар'євку и могла его легко звать.

В с я ч и н а

— **Водкопане м'єсто.** Недавно тому знайдено въ Гватемалі (въ середній Америці) на грунтахъ якогось Американця, Мануеля Альваредо, положенихъ при споді вулькану Агва, три кілометры на вехдъ водъ гватемальского м'єста Сантіаго дельосъ Кабаллеросъ, кілька предметовъ изъ передисторичныхъ часовъ. Властитель тыхъ грунтвъ казавъ водтакъ на томъ м'єсці копати и въ глубині кількохъ метровъ найдено багато предметовъ ще зъ тыхъ часовъ, закимъ Колумбъ водкривъ Америку. М'єжъ иншими знайдено дуже ц'єнний р'єдкости, делікатно выроблюваний, р'єзаній и в'єднскими красками мальований скла. Все заховало ся ще дуже добре. Знайдено такожъ кам'єну зброю, а то, к'єнци водъ стр'єль и в'єстри водъ штилетовъ зъ оніску. Коло нихъ найдено такожъ статуи божковъ и багато дорогов'єннихъ камениць, особливо якійсь зеленій, дуже р'єдкій, котрій у тамошныхъ людей називають ся „чалчівиль“. Богатирѣ и высокій достойники зъ давныхъ часовъ американскихъ носили ти камени на своихъ поясахъ въ томъ м'єсці, де ихъ с'єпнали. Иншій камени с'єть б'єлой барвы зъ зелеными пятнами и якоюсь дивною р'єзбою. На поодинокихъ, дуже делікатныхъ склахъ с'єть поробленій ясными красками зпаки и щосъ выписане г'єрогліфами (святимъ писмомъ). Божки с'єть зъ глины и выробленій зовс'ємъ добре; они представляють поважныхъ и веселыхъ божковъ. Выкопано такожъ якійсь статуи зъ кам'єня, м'єжъ тыми одну велику, зъ твердого и чорного каменя, мабуть зъ базальту; она представляє лежачого чоловіка, що подіймивъ голову до горы; зъ чертъ лица видко добре, що то Индіянинъ; на бородатій голові має водъ шоломъ подобный зовс'ємъ до того, якій носили римскій преторіане. Голова есть якъ бы долотцемъ оброблена, а проча часть лишь зъ грубого обтесана. Зам'єтне на той артистичной роботі есть то, що, якъ здає ся, она роблена лишь приладами зъ кам'єня, бо при дальшихъ розкопахъ не знайдено доси ані сл'єду якогось металю. Найцікав'єйше одначкомъ есть то, що на с'ємъ м'єсці водкопано якесь; колісь дуже давно мабуть вульканомъ засыпана м'єсто индіанське, подобно якъ коло вулькана Везувія въ Италиі, м'єсто Помпеі. Властитель грунта така й назвавъ водкопане м'єсто Помпея. Розкопано ц'єль будынки, а по ихъ положеню видко, що они не стоять въ н'єякой звязи зъ якою небудь историчною культурою. Въ споді при мурихъ домвъ найдено дуже багато костей людскихъ; они були тутъ безъ ладу порозкидані, зовс'ємъ такъ, якъ колісь людей стр'єтила нагла смерть; одній лежать, другій сидять. Все то мимо волѣ нагадує Помпеі. Далше найдено въ великихъ глиняныхъ посудинахъ людскій головы у в'єднскомъ положеню, але все мали въ ротѣ згаданий зеленій кам'єнцѣ, а въ носѣ обручку зъ якогось иншого дорогого каменя. Чоло въ тыхъ головахъ высоке, щокы и вылицѣ грубій. Видко, що то були якійсь люде, котрі ховали головы изъ своихъ мерц'євъ окремо, а т'єла надили. Розкопы ведуть ся теперъ далше.

— **З'єявище природы.** Зъ Винограду подъ Отинією пишуть про таке з'єявище: Для 9 н. ст. с'єчня около 3½ годины пополудни видко було при ц'єлкомъ пог'єднмъ небѣ, зъ обохъ боквъ заходного сонця въ невеликихъ, а р'євныхъ водъ него водступахъ два св'єтліи стовпы, яв'єнучій в'єднми красками дуги. Було се якъ бы два к'єнци чудовой дуги. Кромъ того третій стовпъ, незвычайно ясного золотавого блеску, сягавъ водъ сонця до землѣ. Высота в'єднхъ стовповъ була однака и мал'єла разомъ зъ заходомъ сонця. Видъ бувъ пречудный. Нар'єдъ уважає такіи з'єявища занов'єдею дуже сильныхъ морозовъ.

— **Грозы въ грудн.** Часописъ „Кавказъ“ доносить, що для 21 н. ст. грудня 1892 р. коло стациі В'єлогоры при з'єльзаници Закавказкой показала ся на небѣ коло 2 годины зъ полудня чорна хмара, въ котрой що разъ больше чути було голосный лоскотѣ. По хвили почавъ падати снѣгъ и настала страшная буря. Надзирателя телеграфовъ, котрій передъ бурю взявъ ся до направы дротвѣвъ, поранили

тр'єски зъ розбитыхъ на кусники стовповъ телеграфичныхъ и телефоничныхъ, котрыхъ загаломъ знищила буря 26. Рухъ по'єздвѣвъ здержано. Буря тревала годину, а слектрики було въ воздухѣ толькы, що громы били въ землю великими огненными стовпами. Того самого дня, коло стациі Шоратанъ, ударивъ гр'ємъ въ скалу, зорвавъ величезный кусень каменя и кинувъ его на шипы. Кам'єнь знищивъ шипы на просторѣ кількохъ с'єжк'євѣ. Ровпочасно розбивъ гр'ємъ въ фабрицѣ нафты Нобля руры нафтовой, куды вылило ся больше якъ 200.000 пудовъ нафты.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Календарь церковный и господарский.** Рускій свята: дня 4 (16) с. м. 70 апостоловъ; Теокт.; 5 (17) Навечер. Богояв. — Латинскій свята: дня 16 Маркиля; 17 Антонія — Вехдъ сонця: для 15 с. м. о год. 7 м'єн. 53: захдъ о 4 год. 27 м'єн.; дня 16 о 7 год. 52 м'єн.; захдъ о 4 год. 28 м'єн. — Вехдъ м'єсяця: дня 15 с. м. о 11 год. 43 м'єн.; захдъ о 11 год. 30 м'єн.; дня 16 о 11 год. 20 м'єн.; захдъ о 10 год. 52 м'єн. — Станъ воздуха за минувшу добу числячи водъ 12 год. въ полудне дня 13 до 12 год. въ полудне дня 14 с. м.: середна теплота була — 13.5° Ц., найвысша — 11.8° Ц. (дня 13 с. м. по полуд.) найнизша — 18.1° Ц. въ ночи. Барометръ иде въ гору (759). В'єтеръ буде захдний, м'єрний, теплота поднесе ся до — 10° Ц. небо буде захмарене, опадъ — снѣгъ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

В'єдн 14 с'єчня. С. Вел. Ц'єсаръ вернувъ зъ ловбв въ Мірцштегъ. Вчера вечеромъ выкотивъ ся зъ шинъ по'єздъ особовый на з'єльзаници державной въ насл'єдокъ зломаня ся колеса межы стациями Лимбергъ и Ейтенбургъ, въ насл'єдокъ чого розбило ся пять водвѣвъ, одного пассажира покальчило тяжко а пятьохъ легко; кромъ того покальчило такожъ троихъ кондукторвѣвъ.

Кольомбо 14 с'єчня. Архікн. Францъ Фердинандъ вернувъ вчера пополудни зъ ловбв, на котрыхъ убивъ двоихъ слонвѣвъ. О п'євночи по'єхавъ Архікнязь до Бомбаю.

Петербургъ 14 с'єчня. Бувшій міністеръ ф'єнансовъ д'єставъ водъ царя вразъ зъ дуже ласкавымъ писмомъ брилянтвой ознаки до ордера Александра неевского.

Софія 14 с'єчня. На повор'єчнмъ принятю у князя явили ся: т'єло дипломатичне, министры, представитель властей и много гостей. Повор'єчній желаня Стамболова, митрополита и министра в'єины приято гр'ємкими оплесками. Князь дякувавъ за чувстра преданности и в'єрности народу и арміѣ и высказавъ свою радбеть зъ поступу краю, автономіѣ и правительствя. Рядъ важныхъ под'єй зъ посл'єднихъ часовъ пазначивъ Болгаріи почестне становище м'єжъ народами и она може зъ спокоемъ глядѣти въ будучность.

Берлинъ 14 с'єчня. Парламентъ радивъ далше надъ интерпелляцією соціаліствѣвъ въ справѣ нужды въ краю. Беттхеръ авначивъ, що нужда не есть такъ велика, чтобы ажъ треба помочи державной.

Парижъ 14 с'єчня. Въ процесѣ панамскомъ закончено переслухане св'єдковъ. На запытане президента трибуналу авначивъ Лесепс, що редакторъ газеты Gaulois, Артуръ Маєр, д'єставъ на безименный кв'єтъ 50.000 франковъ а зпатоць судовый Флері додавъ, що Маєр д'єставъ ще разъ 50.000 фр. Въ дальшомъ переслуханю признавъ Гуго Оберндорферъ, що д'єставъ 1,600.000 франковъ за участь въ Синдикатѣ и два миліоны за то, що „выдумавъ“ льосы облигаційный.

За редакцію водпов'єдає **Адамъ Криховецькій.**

